

Slovenija in projekti Nature 2000

Selitev dvoživk že v teku

Spomladi potekajo množične selitve dvoživk. Med mrestišči in kopenskimi bivališči se selijo po ustaljenih poteh, na katerih pogosto prečkajo ceste. Na številnih odsekih po Sloveniji, kjer lahko prihaja do množičnih povozov dvoživk, potekajo akcije prenašanja dvoživk čez ceste, pri katerih sodelujejo prostovoljci, društva, zavodi in druge organizacije.

Nova habitatna drevesa v državnih gozdovih

V začetku leta 2024 so zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Goričko določili in označili habitatna drevesa v gozdovih ob Bukovniškem jezeru, ki so v lasti Republike Slovenije in upravljanju družbe Slovenski državni gozdovi d.o.o.. Namen akcije je dolgoročno ohranjanje dreves z dupli, razpokami ali odstopajočo skorjo, ki so gnezdišča ptic in zatočišča netopirjev.

LIFE FOR SEEDS: priprava nabirkov semen za semensko banko

V projektu LIFE FOR SEEDS so v lanskem letu zaključili prvo sezono nabiranja vzorcev semen. Poleg obnove naravovarstveno pomembnih travnikov je eden izmed osrednjih ciljev projekta vzpostavitev največje semenske banke divjih rastlin v Sloveniji. Vse lanske nabirke semen sodelavci projekta sedaj intenzivno pripravljajo na dolgoročno hrambo.

Rumene boje označujejo morsko mejo Krajinskega parka Debeli rtič

Sodelavci Krajinskega parka Debeli rtič (KPDR) od februarja okoli rta Debeli rtič v morje nameščajo 12 novih rumenih boj, ki označujejo mejo 160 hektarjev velikega morskega zavarovanega območja KPDR. Morski del zavarovanega območja vključuje 250 – 450 metrov širok pas morja med zalivom Sv. Jerneja in zalivom Valdoltra.

KPDR vključuje območje Nature 2000 in je izjemnega pomena za varstvo naravnih vrednot slovenske obale.

Spoznajte divjega petelina na tematskem poligonu

Divji petelin je največja gozdna kura pri nas in je pokazatelj dobro ohranjenih gozdov. Sodelavci projekta LIFE-IP NATURA. SI so v letu 2022 z namenom boljšega poznavanja in razumevanja te izjemne živalske vrste otvorili prvi tematski poligon v Sloveniji v sodelovanju z Muzejem gozdarstva in lesarstva Vrbovec ter Občino Nazarje. V poplavih avgusta 2023 je bil poligon deloma poškodovan, vendar pa konec istega leta že uspešno v celoti obnovljen.

Ustvarjalni natečaj projekta LIFE Tršca

Septembra 2023 se je začel projekt Upravljanje močvirskih habitatov za ohranjanje vodnih ptic presihajočih jezer (LIFE Tršca), katerega glavni cilj je izboljšati stanje ohranjenosti presihajočega Cerkniskega jezera. V projektu se posvečajo tudi aktivnostim in dogodkom za otroke in mladostnike. V začetku marca so razpisali ustvarjalni natečaj »Slike in zgodbe iz tršce«, namenjen predšolskim in šolskim otrokom ter dijakom.

Sporocivrsto.si: sporočite informacije o navadnem malem zvončku

Na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave v projektu LIFE NarClS zbirajo podatke o navadnem malem zvončku. Priljubljena vrsta za nabiranje prvih spomladanskih šopkov, ki raste na vlažnih tleh, ob gozdnih robovih, bregovih rek ali potokov, je v Sloveniji zavarovana rastlina. Prepovedano je izkopavanje rastlin in nabiranje semen.

Sodelovanje pri skrbi za velikonočnico na Boču

Skrb za velikonočnico, ki je postala tudi simbol varstva narave Boča, so v lanskem letu obeležili v projektu LIFE-IP NATURA. SI v kratkem dokumentarnem filmu. Strokovnjaki, planinci, lokalne skupnosti in lastniki sodelujejo pri skrbi za rastišče z vrsto aktivnosti. To rastišče velikonočnice je namreč med bolj obiskanimi – v teh dneh lahko tudi že spremljamo prve cvetove.

Film Skupaj za rise je dostopen na spletu

V projektu LIFE Lynx so v filmu Skupaj za rise prikazali, kako je projekt združil strokovnjake, naravovarstvenike, raziskovalce in lovce iz petih evropskih držav s skupnim ciljem – rešiti risa pred ponovnim izumrtjem. Dokumentarni film je bil premierno prikazan septembra 2023, skupaj s prvim dokumentarnim filmom projekta Risova pot pa je sedaj dostopen na [Youtube kanalu projekta](#).

EU in svet

Obnova narave: evropski parlament potrdil uredbo

Evropski parlament je sprejel prvo evropsko zakonodajo za obnovo degradiranih ekosistemov po vsej Evropski uniji. Po tem, ko ga bo sprejel še Svet, bo objavljen v Uradnem listu Evropske unije. Veljati bo začel 20 dni po objavi. V skladu z novimi pravili morajo države članice do leta 2030 obnoviti vsaj 20 odstotkov kopenskih in morskih območij Evropske unije, do leta 2050 pa vse ekosisteme, ki jih je treba obnoviti.

Več kot 233 milijonov evrov za strateške okoljske in podnebne projekte

Evropska komisija bo v okviru programa LIFE vložila več kot 233 milijonov evrov v 12 novih strateških projektov po vsej Evropi, da bi podprla izvajanje okoljskih in podnebnih ambicij Evropske unije v okviru evropskega zelenega dogovora. Polovica izbranih projektov bo dejavnih na področju spodbujanje narave in biotske raznovrstnosti.

Poročila in publikacije

Zbornik ob okrogli obletnici varstva dolenske narave

Na Zavodu RS za varstvo narave – območna enota Novo mesto so ob okrogli obletnici varstva dolenske narave izdali zbornik Naša naravna dediščina. V zborniku so strnili spomine in dosežke, povezane z zgodbami in podobami dolenske narave. Zbrali so 230 zgodb, ki so jih od leta 2001 objavljali v Dolenjskem listu. Sporočilnost poljudnih besedil dopolnjujeta dve ilustraciji in fotografije.

Prva številka Brenčača

Slovensko društvo za varstvo opraševalcev Čmrljica je izdalo svoje glasilo z imenom Brenčač. Prvo številko posvečajo čmrljem. Zbrali so zanimivosti iz njihovega življenja, pregled težav, s katerimi se soočajo, in predstavili, kako jim lahko pomagamo.

Življenje z volkovi

V projektu LIFE WOLFALPS EU so izdali knjigo Življenje z volkovi, ki zajema zbirko likovnih del, ki preko umetnosti podajajo sporočila ter pozitivne vidike sobivanja z volkovi. Zbirka je rezultat umetniške delavnice v projektu LIFE WOLFALPS EU, izvedene v letu 2022 v sodelovanju z mednarodno organizacijo umetnikov Artist for Nature Foundation. Knjiga je na voljo pri Spletni knjigarni Galarna.

Raziskava o mnenju ljudi o Triglavskem narodnem parku

Univerzi Cambridge in Warwick iz Velike Britanije sta leta 2022 v sodelovanju z različnimi upravljavci evropskih zavarovanih območij izvedli raziskavo družbenega vrednotenja zavarovanih območij. [Rezultati raziskave](#) v Triglavskem narodnem parku (TNP) kažejo na močno povezanost lokalnih skupnosti TNP z naravo in njihove močne okoljske vrednote.

Novičnik projekta JeloviZA

V tretjem novičniku projekta JeloviZA lahko preberete o čutnobiografskem sprehodu kot eni izmed metod za vključujoč način izdelave Modela upravljanja Jelovice, ki nastaja v projektu. Med drugim pišejo tudi o novih gnezdilnicah za sove kozače ter o obnovi gozdov na Jelovici in zaščiti sadik, da bo njihova rast čim bolj uspešna.

Nova številka e-biltena projekta LIFE NarciS

V projektu LIFE NarciS so izdali šesto številko projektnega novičnika. V njej med drugim predstavljajo vodilnega partnerja Agencijo Republike Slovenije za okolje, Geopark Idrija in pomembne korake do cilja, da NarciS postane osrednje državno vozlišče za izmenjavo naravovarstveno pomembnih podatkov.

Napovednik

12. marec 2024, ob 19.00 uri: predavanje [Modrinovi večeri: Gozdne ptice Slovenije](#), Tomi Trilar, Ekomuzej Pivških presihajočih jezer.

13. marec 2024, ob 19.00 uri: odprtje razstave [Semena za življenje](#), Infocenter Triglavsko roža Bled, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, LIFE FOR SEEDS.

13. marec 2024, ob 19.00 uri: cikel predavanj Famnitovi biološki večeri: [Dobrine, vrednote in koristi narave v območju UNESCO biosfernega rezervata Kras](#), Nina Lončarević, Univerza na Primorskem.

13. marec 2024, ob 19.00 uri: predavanje [Življenje s sovami](#), Prirodoslovno društvo Slovenije, Prirodoslovno društvo Slovenije, Sove Ljubljane.

15. marec 2024: odprtje prijav na [Dijaški biološki tabor](#), Herpetološko društvo – societas herpetologica slovenica.

Do 17. marca 2024: rok za [registracijo dogodkov v okviru Evropskega zelenega tedna](#), Evropska komisija.

Do 20. marca 2024: razstava [Kozjanski park v dialogu. Narava – človek – turizem](#). Fakulteta za turistične študije Univerze na Primorskem.

21. marec 2024: mednarodni dan gozdov.

22. marec 2024: svetovni dan voda.

22. marec 2024, ob 17.00 uri: predavanje [Bober – ključna vrsta vodnih okolij](#), Večgeneracijski center, Benedikt v Slovenskih goricah, Mladi raziskovalci narave Slovenskih goric – Benedikt, LiVe reke Pesnice in LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine.

18. april 2024: objava [pozivov za zbiranje predlogov LIFE za leto 2024](#), Evropska komisija.

Narava na kratko

Svetovni dan prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Vsako leto 3. marca obeležujemo Svetovni dan prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst. Letošnji je potekal pod sloganom »Povezovanje ljudi in planeta: odkrivajmo digitalne inovacije v skrbi za varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst«. V času hitrega tehnološkega napredka so digitalne inovacije postale močno orodje za varstvo narave.

Zbiranje pobud za 10-letne gozdnogospodarske načrte gozdnogospodarskih enot

Zavod za gozdove Slovenije je začel s pripravami na obnovo 22 gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot za obdobje 2025–2034, ki bodo v naslednjem desetletju osnova za gospodarjenje z gozdovi na območju posamezne gozdnogospodarske enote. Pobude lahko lastniki gozdov in zainteresirana javnost poda do 31. maja.

National Geographic na Goričkem posnel kratki dokumentarni film

Serija petih kratkih dokumentarnih filmov z naslovom Rewilding the Iron Curtain prikazuje zgodbo evropske Zelene vezi, mreže ekološko pomembnih območij med Barentsovim morjem na severu Evrope do Črnega morja na jugu in delo naravovarstvenikov, ki si prizadevajo ohraniti ogrožene živalske in rastlinske vrste ter življenjska okolja na teh območjih. V filmu, posnetem v Krajinskem parku Goričko, so predstavili delo Javnega zavoda Krajinski park Goričko pri varstvu netopirjev na Goričkem.

Ljubljansko barje je umetna krajina z veliko biotsko raznovrstnostjo

V podkastu V imenu narave (z Meto Ornik) Janez Kastelic, direktor Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje spregovori o tem, kako pogosto pozabljamo, da je tudi človek del narave, in o invazivnih tujerodnih rastlinskih in živalskih vrstah. Med drugim predstavi uspešno izveden kohezijski projekt PoLJUBA ter pove, zakaj mu je pomlad na Barju najljubša.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)